

Paryžius

VISADA GERA MINTIS

NICOLAS
BARREAU

Sofoklis

Paryžius

VISADA GERA MINTIS

NICOLAS
BARREAU

R o m a n a s

Iš vokiečių kalbos vertė
Lina Žukauskaitė

Sofoklis

Vilnius, 2015

*Visos kelionės turi slaptą tikslą, apie
kurį nenuotokia keliautojas.*

MARTINAS BUBERIS

Rozali mėgo mėlyną spalvą. Taip buvo, kiek siekė jos atmintis – dvidešimt aštuonerius metus.

Kaip ir kiekvieną rytą, vienuoliktą valandą atidariusi savo atvirukų krautuvėlę, ji pakėlė akis, pilkame Paryžiaus danguje tikėdamasi išvysti mėlyną lopinėlių. Aptikusį jį, nusišypsojo.

Vienas pirmųjų ir gražiausių Rozali Loran vaikystės prisiminimų buvo neaprepiama dangaus žydrynė virš turkio spalvos jūros, kuri mirguliavo saulės šviesoje ir, regis, driekėsi iki pasaulio krašto. Mergaitei buvo ketveri, kai jos tėvai paliko įkaitusį Paryžių ir drauge su dukrele išvyko į Žydraįjį Krantą. Tais pačiais metais, grįžus po ilgos, šviesos sklidinios vasaros Lezisambruose, teta Poletė padovanojo jai akvarelinius dažus. Rozali gerai prisiminė ir šią akimirką.

– Akvareliniai dažai? Ar kiek nepersistengei, Polete? – paklausė Rozali mama Katerina. Jos aukštame laibame

balse girdėjosi neslepiamas nepasitikėjimas. – Tokia brangi dovana tokiam mažam vaikui? Kuriam laikui atidėsime ją į šalį, tiesa, Rozali?

Tačiau Rozali nė nemanė atiduoti vertingosios dovanos. Ji supyko ir taip tvirtai sugniaužė dėžutę, tarytum nuo to priklausytų jos gyvenimas. Galiausiai mama kiek nervingai atsiduso ir nusileido neklusnios rudakasės valiai.

Tą popietę Rozali valandų valandas tapė, ir vakare jos piešimo sąsiuvinis buvo pilnas, o trys mėlynos spalvos indeliai, esantys dažų dėžutėje, beveik tušti.

Nežinia, ar tai lėmė jūra, kaip laimės metafora, įsispaudusi mergaitės tinklainėje, ar anksti pasireiškęs noras elgtis priešingai nei kiti, bet jokia kita spalva taip nežavėjo Rozali. Ji nustebo atradusi visą mėlynų atspalvių paletę, o jos vaikiškam smalsumui nebuvo ribų.

– Kaip vadinasi ši, tėti? – klausdavo ji, timptelėdama tėvą, labai mielą ir atlaidų žmogų, už (savaimė supranta, mėlyno) švarko rankovės ir pirštu besdama į kiekvieną pastebėtą mėlį. Mąsliai suraukusi kaktą, valandų valandas stovėdavo priešais veidrodį, tyrinėdama savo akis, kurios iš pradžių atrodė rudos, tačiau geriau įsiziūrėjus pasirodė esančios tamsiai mėlynos. Emilis, Rozali tėvas, buvo tos pačios nuomonės, todėl mergaitė su palengvėjimu linktelėjo.

Rozali dar nemokėjo skaityti ir rašyti, bet galėjo išvardyti daugybę mėlynų atspalvių. Nuo nublukusios rugiagėlės iki vaiskaus ciano, nuo šviesios dangaus žydrinės iki sodraus jūros mėlio. Dar buvo neprilygtamasis ultramarinas, melancholiškoji glicinija, vėsusis kobaltas,

2

Rozali manymu, kur kas daugiau žmonių galėjo siųsti laiškus ir atvirukus. Staiga aptikęs pašto dėžutėje ranka rašytą laišką trumpam nustebdavai, nudžiugęs apsukdavai jį, atsargiai arba nekantriai atplėšdavai voką. Galėdavai palaikyti dalelę žmogaus, kuris apie tave galvojo, įsižiūrėti į jo raštą, pajauti nuotaiką, gal net užuosti tabako arba kvėpalų dvelksmą. Tai buvo taip gyva! Ir net jei gindamiesi laiko stygiumi šiandien visi rečiau rašė tikrus laiškus, Rozali nepažinojo nė vieno, kuris jais nesidžiaugtų. Jos įsitikinimu, socialiniai tinklai ir skaitmeninės galimybės teikė mažai žavesio dabarčiai. Viskas buvo efektyvu, praktiška ir greitai, tačiau taip prėska!

Anksčiau pašto dėžutę atidarydavai apimtas jaudulio, stovėdama koridoriuje pamanė Rozali. Šiandien joje dažniausiai laukdavo sąskaitos, pranešimai apie mokesčius ir reklaminiai prospektai.

Arba pranešimas apie pakeltą nuomos kainą.

Rozali suirzusi permetė akimis pono Pikaro laišką. Trečią per penkerius metus. To ir reikėjo tikėtis. Kai pastaruoju metu jiedu susitikdavo koridoriuje, ponas Pikaras būdavo nepaprastai malonus, o atsisveikindamas giliai atsidusdavo ir pridurdavo, kad gyventi Paryžiuje tapę vis brangiau.

– Ar žinote, kiek šiandien kainuoja prancūziškas batonas, panele Loran? Arba kruasanas? Ar žinote, kiek už jį prašo „Larouche“? Tai neįtikėtina! Pasakykite man, ko reikia norint iškepti kruasaną – vandens ir miltų, daugiau nieko, tiesa? – ponas Pikaras kaltinamai patraukdavo pečiais, piktai dėbtelėdavo į Rozali ir nelaukdamas atsakymo nušlepsėdavo koridoriumi.

Rozali pavartydavo akis ir nueidavo į krautuvėlę. Savai me suprantama, ji žinojo, kiek kainuoja kruasanas. Didžiam Renė apmaudui, suvalgydavo po vieną kiekvieną rytą.

Renė Žuberas buvo aukštas tamsiaplaukis, atsidavęs sportui ir sveikai gyvenenai. Trejus metus Rozali draugas ir asmeninis treneris. Arba atvirkščiai, kartais atsidusdama pagalvodavo jį. Renė labai rimtai vertino savo profesiją. Jis individualiai konsultavo turtingas Paryžiaus damas, kurios su malonumu patikėdavo figūras, fizinę būklę ir sveikatą patraukliam diplomuotam sportininkui rudomis akimis ir atletišku kūnu. Renė dirbo be atvangos, bet sostinės grietinėlės jam, panašu, nepakako. Jis nepraleisdavo progos priminti Rozali apie sveiką, judrų gyvenimą (*Mens sane in corpore sane!*) ir maiste tykančius pavojus. Jo juodajame sąrašė – pačiame jo viršuje! – puikavosi Rozali mėgstami kruasanoi (*Kvietiniai miltai tikras nuodas žarnynui! Gal negirdėjai apie kvietinį piką? Ar bent įsi-vaizduoji, kiek riebalų slypi tokiuose dalykuose?*).

Maža atvirukų krautuvėlė Paryžiuje...
Žavus amerikietis... Romantiška meilės istorija...

Rozali yra nedidelės atvirukų krautuvėlės Sen Žermene savininkė. Uždariusi krautuvėlę, ji iki vėlumos piešia sveikinimus tiems, kurie dar tiki ranka rašytais žodžiais. Kiekvieną gimtadienį mergina nusipiešdavo atviruką ir sau. Tuomet eidavo prie Eifelio bokšto, kur, įveikusi septynis šimtus keturis laiptelius, paleisdavo į orą sau skirtus linkėjimus. Ji užmerkdamo akis ir įsivaizduodavo, kaip pildosi jos noras. Deja, iki šiol nė vienas neišsipildė...

Staiga viskas pasikeičia, kai netikėtai į krautuvėlę užsukęs pagyvenęs vyriškis nuverčia atvirukų stovą. Per visą maišatį mergina ne iš karto atpažįsta garsų vaikiškų knygų autorių Maksą Maršė. Jam pasiūlius iliustruoti naują pasaką „Mėlynasis tigras“ Rozali mielai sutinka. Puikūs įvertinimai glosto merginos širdį, tad knygą išsistatyti vitrinoje kaip savo darbo įvertinimą atrodo puiki mintis.

Tačiau vieną dieną „Mėlynasis tigras“ patraukia pro šalį einančio žavaus nepažįstamojo dėmesį. Užsukęs apžiūrėti knygos vyras negali patikėti, jog kažkas pavogė jo istoriją. Jis toks susijaudinęs ir įsiaudrinęs, kad atvirukų stovas apvirsta dar kartą, ir Rozali belieka laukti, ką šį kartą iškrės likimas.

www.sofoklis.lt

9 786094 441523